

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ပိုင်ငံပြုနှင့် လိင်လက်လုပ်မှု

**RAOUL
WALLENBERG
INSTITUTE**
OF HUMAN RIGHTS AND HUMANITARIAN LAW

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဖွဲ့စည်းမိမိသော ပိုင်ငြိမ်းငြိမ်း ဟုတ် ဟုတ်

ဆိုခွင်လဝ်စီလှ်ယာ

ဏိင်းသာထာ် ၁၉၄၈ဏိင်း၊ လာဇွေင်ဇေန်စုံ အံသင့်(၁၀) မူဏီဃးအိုင်ဏ် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ဆိုအံကံင်းကိုဝ်ကိုဝ်ဖိုင်ဏ် ထုဂ်ဖုဟ် လဝ်ပျာလင်စးဝေ့ လိက်ကော်ကြင်ဖွဲမနုဿပိုင်ဌါန်.ဟုင်.ယိုင်ဏ်လှ်။ လိက်လဝ်ပျာဝေ့ လိက်ဖွဲချုဂ်ချုဂ်ပါင်ပါင်ယိုင် ထုဂ်ဖုဟ်ချုဂ်ဏဲလင်ထ အံလှ် လိက်မေ့ဇှ် အံလင်.ခါင့်ခဝ် လှ်စံင်းဖိုင်သယ်ယိုင်ဏ်လှ်။

ဝေဏ်သိုင် ကုက်မာထင်စးဝေ့ ဆိုမာမေင်စိင်.အံဏ်ဟံင် ကုလ သမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ဆိုအံကံင်းကိုဝ်ကိုဝ်ဖိုင်ယိုင်ဏ် ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ အံလွာဲဖေဟ် ထီခါန်.လုက်ဆိုင်အံဟုင်. လိက်လဝ်ပျာဝေ့ လိက်ဖွဲဆိုခွင်သယ် လှ်ဖးယိုင် ဝေသိုင်ဂမိုင်.သယ် ဏးမုံကွဲခွင့်စးသိုင် အင်းတာင်ကုက်မာလင်စးလား. အေဟံင်ဃုဝ် ထီခါန်.သယ် (လှ်မွာဲစးသီး) ကွင်လင်.ဃုသယ်ဝေ့ ထီဟိုင်.ခါန်.ဟိုင်. အံထောတ်အံဆင့်ဏ် အံကော်ကိုင်ဖါသာသယ် လှ်အံဏင်မိင်ဏ်ဟံင်၊ အံသိုခိ. ထုဂ်ဏ် ကျိုင်.ဖိုင်သယ် ညေ့ ပညာ့လိုဒ်.လာအံသိုင်အံဖူ. အံဟူ.ဟာ သယ်အံကွါဏ် ဖိုရီ.အင်းဏင်ဖေ့လင်လင်စးလား၊ ပဝ်.ပျာလင်ဖေ့စးလား. အေဟံင်ဃုဝ် ပုဂ်အံခဝ်ထုဂ်ဖုဟ် ဖေ့စးလါ. လိက်လဝ်ပျာယိုင်ဏ် ပွိုင်လဝ် ဏါ.ဟိုင်လင်စးဝေ့လှ်။

အံခေဟ်ကျိုင်ဏ်စိုဝ် ခါန်.မျေန်မာဆိုဒ်ဖေဟ် မှီဟ်ပိုင်ဌါန်.ဟုင်. ကပ်မုံယေန်ယိုင် ကော်ကြင် ဖွဲမနုဿပိုင်ဌါန်.ဟုင်. လိက်လဝ်ပျာယိုင်ဏ် ဆိုခွင်ပုယင်ယိုင် မွာဲခွယံဏေဝ်.ထင်းထိုင်စးဝေ့ လှ် ဖွဲဆိုခွင်ခဝ်အိုင်ဏ်ဟံင် ထုဂ်ထင်းဖိုရီ.လင်ထိုင်စးဏ်လှ်။

ခါန်.မျေန်မာ ဆိုဒ်ဖေဟ်မှီဟ်ပိုင်ဌါန်.ဟုင်. ကပ်မုံယေန်
၂၀၁၆ ဏိင်း၊ လာကျွက်ဂ်. ၂၈ သင့်

လိက်လပ်ပျာ ကော်ဝ်ကြင်ဖွဲမုနုသမ္မိဟ်ပိုင်ဂျိန်ဟုင်

အ်ခင်းထံ

ဖွဲမ္မိဟ်လုက်ဆိုင်လုက်ခါဝေ ဟယံဏေဝ်-ထဝယ်စး ဂုဏ်-ကျာ်ဩ၊
ဇေ ဝးဟုင်-မဝ်မုနုအ်သာဟုင် ထုဂ်ယုးခွိုက်ဍုင်လုဏေဝ်-စး ပိုင်ဂျိန်ဟုင်-သယ်
လုဖးယိုင် သေ့ယါပါဇောဟ်လင်စးယိုင်ဏ် မွဲဝေဍုး ကော်ဝ်ကြင်ဖိုင် ဆိုဖံင်
ဆိုဖေဝ်၊ ဆိုစးဟုင်-စးဝပ်- ဇေ ဆိုယုးဆိုဝါသယ်အ်ဟုင် မွဲအိုဝ်-ခါဏ်လုမိုင်၊

လုပါတိုင်ပါညး လုပါကာ မ္မိဟ်ပိုင်ဂျိန်ဟုင်-စးဏ်စိုဝ် မွဲဝေ
မာဟုာ်ဟုင်ခွိုက် ဖွဲမ္မိဟ်ဖေါဟ်သယ်ဝေ ဆိုသေ့ဖွယ် စုံဆံင်မံင်လင်စး
ဆိုအိုစးအိုမွဲ အိုဟုင်-အိုကျင်းသယ်ကဲယိုင် ကဲထင်းထါင် ဆိုထိုဒ်၊ ဆိုသယ်
အိုခေါဟ်ကျင်ဏ် လုမိုင်၊ ထုဂ်ဖွဟ်လပ်ခါင်စးဆို ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကဲ၊
ပွဲါဏယ်အင်းစးဆို ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကဲ၊ ဖံင်ဖေဝ်ခွိုက် ဆိုစးသာမဲဆို ဇေ ဆိုလု
လိုင်ဗျိုစးသယ်ဏ်ကဲ ဝေဏ်သိုဝ် ဆိုလုဖးယိုင် မုအင်းယုင်တုင်-ဏေဝ်-စး
မ္မိဟ်လောကလုမိုင်ယိုင် ဖွဟ်ထင်းကဲစးလါ-အိုဟုင်-ယိုင်ဏ် မွဲဖွဲမ္မိဟ်
အိုင်ဟေဝ်အိုင်ဟေဝ်လုက်ခါဝေ အိုဇောဟ်ထဝ်ထုဂ် ဆိုပုယေတ် ဝေဏ်သိုဝ်
လပ်ပျာလင်ထ ဟုင်ယုဂ်အိုခေါဟ်ကျင်ဏ် လုမိုင်၊

ဖံင်းကိုင်မာဏေဝ်-ထအိုသံင်အာဏါဟုင် ပိုင်ကိုင်လင်ဆို လုစးပွဲင်
အေဟုင်ဍုင် မာနိုင်ဆင်းလင်စိုင်ဆိုသယ်ယိုင် ဝေသိုဝ်ဖွဲမ္မိဟ်သယ် လုထင်
လုဟုးစး လု ဆိုအိုလင်-ခါင်ထုဂ်ဖိုင်သာတိုဒ်ကုရေင်ဆင်းယုးဆိုဝ်ထာင်ဆို
အိုင်စးသယ်ဏ်သိုဝ်ဏ်အိုဟုင် မ္မိဟ်ပိုင်ဂျိန်ဟုင်-ယိုင် လုအိုလုသေ့ ကြိုဒ်မု
စးအိုဇေ ထုံခွင်-ကပ် အိုခိုဝင်-ဝေ ကိုဝင်ပိုင်ဆိုဝ်ဏေဝ်-ထ အိုခေါဟ် ကျင်ဏ်
လုမိုင်၊

ထိုခါနီး-တိုက်ခိုက်-တိုက်ခိုက်-သယ်လို့ဖး ထိုင်စုဂ်လေတ်သာမုက်မုက်
လါလါ ချေ ချောဟ်ယျါ. ထင်းထဝ်ဆု်မာသယ်အိုဟုင်. လိုအိုလို့သျှိုကြိဒ်စးအို
ချေ စးဆိုဝ်းထွါထင်းဆိုင်အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏှ လိုမိင်။

ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအိုလွဲဖေါဟ် ထိုခါနီး-သယ်လို့ဖးဝေ့ ကမ္ပိုင်-သယ်လို့
ဖးယိုဝ် မှီဟ်ပိုင်ဂျါနီး.ဟုင်. အိုထာ်အိုခံင်၊ မနုဿဂုဏ်-ကျပ်သြီ. ချေ အိုလူ-အိုယျို။
ဆိုဒ်ဖေါဟ်မူးချေ ဆိုဒ်ဖေါဟ်ခွါ ပိုင်ဂျါနီး.ဟုင်. ဧကဝ်-စးမဝ်မှ်ကဲသယ်လို့ဖး
အိုသီးဝေ့သယ် ဧကယ်လင်အင်းစးဏှ ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲလိက်ပဋိညာဉ်
(လိက်သုင်းသာဝီးလာ) ဖိုင် မာဧကဝ်-ထုဂ်စးထိုင်ဝေ့သုး အိုတိုင်ဏှဟုင်၊
လိုဆု်ဖံင်ဖျေဝ်အို လာလျာ-သိုဝါ အိုကွဲဖိုင် မှီဟ်လိုဒ်-လါ ချောဟ်ယျါ-ထင်း
ထဝ်ထင်း အေဟိုင်သိုဝ် မှီဟ်အိုကျးအိုထောတ်အိုဆင့် ဟေ့ဝ်ထင်း ထဝ်ထင်း
အိုဟုင်-သယ်လို့ဖးယိုဝ် ချေ မိုစးဆိုဝ်းထွါထင်းထိုင်စးအိုဟုင်-ဏှ မွဲ
တုင်-ပါင်လင်သာဟိုင်ခွိုက် ယုဂ်အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏှ လိုမိင်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအိုလွဲဖေါဟ် ထိုခါနီး-သယ်လို့ဖးယိုဝ် ဖံင်းကိုင်
ထင်းစးစူး ချေ ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲအို ချိုင်းအိုဖူယိုဝ်ဏှဟုင် မှီဟ်ပိုင်ဂျါနီး.ဟုင်-သယ်
ချေ ဆိုဖံင်ဖျေဝ် အိုထာ်အိုခံင်သယ်လို့ဖးယိုဝ် ကေါဝ်ကြင်ထိုင် ဝိင်းသာ
ဝေသိုဝ် ပါချောဟ်ယုဂ်ယါနီးထင်းထိုင်စး အးထင်းလာထင်းအိုဝ်အိုဟုင်. မို
ကုက်မာသုးဝေ့ ဝေဏှသိုဝ် မွဲတုင်-ပါင်လင်ခွိုက်သာဟိုင်ယုဂ်အိုခေါဟ်ကျိုင်
ဏှ လိုမိင်။

ကိုယာ် မှီဟ်ပိုင်ဂျါနီး.ဟုင်. ချေ ဖံင်ဖျေဝ်စးကဲသယ်လို့ဖးယိုဝ် ဧးသျှို
လင်စးထိုင်ဖျေဝ်-ဖျေဝ်-ယိုဝ်ဏှ မွဲဝေ့သုး ချေ မိုကုက်မာတောင်ထင်းစးထိုင်
ဆိုတုင်-ပါင် လိုဒ်ယျိုချုဂ်ပါင်ကဲသိုဝ်အိုဟုင်. မွဲ ဆိုအိုခေါဝ်. အိုချောဟ်ထုဂ်
အိုခေါဟ်ကျိုင်ဏှ လိုမိင်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုကိစ္စ-ဟာ၊ အံ့သြစွာအံ့သြမှုကိစ္စ-မိခင်ခင်သယံယိုင် အံ့သြလင်စား
 ထိုင် လိက်လပ်ပျာယိုင် လို သုင်းသာအံ့သြ-ဖိုင်ကံ့ဟိုင် ထိုင်ကောင်ကြင်သာ
 စေသိုဝ် ပါချောဟ်ယုဂ်ယါန်းထင်းထာင်းစားလါ၊ ကံ့ယာဲလိက်လပ်ပျာယိုင်အံ့ဟိုင်-
 ကံ့အိုင် မာလေါဟ်မာခိုင်ဖေလင်ဖေသယံ၊ ဖေလင်ဖေထိုင် ဆိုသော်ယါ ပညာ
 သယ် စေကံ့သိုဝ် ကုက်မာထင်းစားလါ၊ အံ့ဟိုင်-ကံ့လိုမိုင်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဆိုဒ်ပွဲ
 အံ့လွဲဖေဟ် ထိုခါနဲ-သယ် ချေ ကံ့ယာဲထိုခါနဲ- သယ်လိုဖးစေ ပိုင်ကိုင်လင်
 စားအံ့သံ့အာကံ့အံ့ ကွင့်လင်-ဉာသယ်ဖိုင် ဂမိုင်-ဖေဟ်သယ်ခင်ယိုင်ကံ့
 ကံ့ယာဲပိုင်ဌါနဲ-ဟိုင်- ချေ ဆိုဖိုင်ဖေဝ်ကေဝ်-စားပိုင်ကဲသယ်လိုဖးယိုင် စေသိုဝ်
 ပါတိုင်လင်ပျူကံ့ထင်းထိုင်စားလါ၊ ဃိုင်ဃိုင်လေအိုင်ကဲ အံ့ဟိုင်- ယိုင်ကံ့စိုဝ်
 ထိုခါနဲ-လိုဆင့် ချေ ခါနဲ-ကိုင်ကိုင်လိုဆင့်ခင်သယ်အံ့ဖိုင် စေသိုဝ် ကုက်မာ
 ထင်းစားလါ၊ ချေ ဆိုသုဂ်ကွယ် အံ့ကိုင်-ပွင့် ထင်းထင်အံ့သယ်ကံ့ သိုင်ကံ့
 ပိုင်ယေတ်လင်စားဟိုင်၊ ထိုခါနဲ-လုက်ဆိုင်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုက်ဆိုင် သယ်စေ
 မိုင်ကေဝ်- ဆိုဖိုင်ဟူးသိုဝ် မိုင်စားကုက်မာထင်းစားစေ စေသိုဝ် စားဆာင်းစားကွါ
 ချေ အံ့ဖွံ့ကိုင်-ဟာ ဒေတ်ယေဝ်-ခိုင်လင်စားကဲ ဆိုလိုမိုင် ကံ့သိုင်ကံ့
 ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲ ခါနဲ-ကိုင်ကိုင်ဆိုအံ့ကံးဖိုင်ခင်ယိုင်ကံ့ အံ့ခါယိုင်
 ထုဂ်ဖွတ်လင်ကံ့-ဟိုင်လင်စား ကောင်ကြင်ဖွံ့မနုဿ မှီဟ်ပိုင်ဌါနဲ-ဟိုင်-
 လိက်လပ်ပျာယိုင်ကံ့လှ။

ကျိး - ၁

ဖွံ့ဖြိုးမှုလုက်ဆိုင်လုက်ခါယိုင် ဖါထင်းစားစေသိုဝ် ဟ်မှီဟ်ဖိုင်ဟ်မှီဟ်ဖေဝ်သယ်ကံ့
 လုက်ခါလင်ကံ့ဟိုင် ဂုဏ်-ကျပ်ဩ၊ ချေ ပိုင်ဌါနဲ-ဟိုင်-သယ်လိုဖး အံ့စားဝယ်စေ
 ထင်ဟိုင်မင်မိုင်လှ။ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖေဟ်သယ်ယိုင် အံ့စေချေ ဆိုသော်ယါကားသော်
 ခိုင်ဖါအင်းကင်ဆိုသော် ချေ အံ့စားအံ့မွဲအံ့ဟိုင်- ချင်းဖါအင်းတင်လင်ကဲ
 ခေါဟ်နက် (ဉာကံ့)သယ်ကံ့ဟိုင်၊ ကိုင်-ဟာချေကိုင်-ဟာချေယိုင် ကြိဒ်မိုး
 ဒေတ်ချက်ကဲလေတ်သာကံ့ စေသိုဝ် ထိုင်ဖွံ့ဝဲါသယ် ကံ့သိုင်ကံ့လှ။

ကျိန် - ၂

ဖွဲ့မှီဟ်ကိုဝ်-ဟာဒေယိုဝ် ဆိုဒ်ဆး၊ ဖါယးအိုယံင်၊ အိုခွါ၊ အိုမူး၊ ဆိုခါင်၊ ဆိုပွါသာ၊
 ထိုဟိုင်-ခါန်-ဟိုင်- လိုမွဲစးသီး ဆိုဏယ်အင်းလိုအိုဟူ။ဟာ၊ ခါန်-ဆိုဒ်ဖေါဟ်
 လိုမွဲစးသီး စးဆောင့်ဒေ မှီဟ်လိုဒ်-လါ အိုထောတ်အိုဆင့် အိုထာ်အိုဝံင်၊
 ဒြပ်ခိုသိုဝ်ဂုဏ်-အို၊ ဆိုဒ်ဝံင်ဇာတ်ဂုဏ်-အို ဒေ အိုထောတ်အိုဆင့် အိုဟူ။ဟာသယ်
 ဆိုလိုဖးယိုဝ်ကျိ ကါင်ဖါသာသယ် ဏင်-မိင်လိုအိုစးကျိဟိုင် ထုဂ်ဖှဟ်လင်ထ
 လိက်လပ်ပျာအိုဖိုင်ပါ ပိုင်ဌါန်-ဟိုင်- ဒေ ဖံင်ဖှေဝ်ဏော်-စးကဲသယ်လုက်ဆိုင်ယိုဝ်
 အင်းယှိုင်တုင်-ဏော်-စးပိုင် အေဟိုင်ဒုင် ဖွဲ့မှီဟ်လိုဟာ အိုလင်ထေလင်စးထိုခါန်-
 အေလိုမွဲစးသီး ကွင့်လင်-ဉာဖိုင်ယိုဝ် အိုစးဒေအိုသံင်အာဏါဆိုပိုင်ကျိိုင်
 လင်-ဉာဖံင်ဖှေဝ်သီးမွဲအိုဟေဝ်၊ မွဲလင်-ဉာလိုဏော်-စး ဏင်ကိုဆာ-ဉးဝေ
 ပိုင်ကျိိုင်လင်စးကဲ အိုသံင်အာဏါအိုကျိသီးကျိမွဲအိုဟေဝ် အေလိုမွဲစးသီး
 ဒေ အိုသံင်အာဏါဆိုပိုင်ကျိိုင်အိုဟိုင်- အိုဒေဆိုယါထဝယ်စးလိုမိင်မိင်
 လင်-ဉာစေကျိသိုဝ်သီးမွဲအိုဟေဝ် အိုဝေဒုးဝေထိုဟိုင်-ခါန်-ဟိုင်-၊ တာင်ခွင်-
 ဏော်-စးပိုင် အေလိုမွဲစးသီး ဒေ ခါန်-ကိုဝ်ကိုဝ်အိုဟိုင်- အိုထောတ်အိုဆင့်လို
 မိင်မိင်သယ်ယိုဝ် ကါင်ဖါဆင်းဃုးသာသယ်ကျိ မာစးအေး။

ကျိန် - ၃

ဖွဲ့မှီဟ်ကိုဝ်-ဟာဒေယိုဝ် မိုင်စးပိုင်၊ ဖံင်ဖှေဝ်စးပိုင် အေဟိုင်ဒုင် ဏော်-စးမှီဟ်ပုဂ္ဂိုလ်
 အိုဟိုင်- စီးသဲ့ကဲစးပိုင် အို။

ကျိန် - ၄

ဖွဲ့မှီဟ်ဏင်-ဟာသီးမ အင်းမိုင်ယှိုင်-၊ အင်းဆာ့ယှိုင်- စးအေး။ မိုစးကိုဝင်ပိုင်ထ
 ဆိုအင်းမိုင်ယှိုင်-ဆို၊ ဆိုအင်းဆာ့စေသိုဝ်ယှိုင်-သယ်ကျိ လုက်ဆိုင်လို့။

ကျိဉ်း - ၅

ဖွံ့မြို့ဟ်ကဵုကဵုဟာသီးမ ဆိုမာနိုဏ်မာလိဝ်းသယ် လိုမ္မာဲစးသီး စေသိုဝ်ဆိုမာဆံးမာ နံင်သယ်၊ စေသိုဝ်လိုလင်ဖွံ့မြို့ဟ် စေသိုဝ်မြို့ဟ်ကျိဉ်းလင်သုဂ်ကဲ ဆိုပုဏ်သိုဝ်သယ် လိုမ္မာဲစးသီး ဖေံလင်လင်ထုင်အိုမးသယ်ဏ် မာစးအေး။

ကျိဉ်း - ၆

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိဝ်ဟာဍုယိုဝ် လိုထုံခွင်ကဵုအိုမေံယါဏ် ဍုထိုဝ်စုဂ်ထိုဝ်ထိုင်သာအိုဟုင် တုင်ကဵုကဵုစးကဲ စေသိုဝ်ဖွံ့မနုဿသိုဝ်ဏ် လုက်ခါလှ်။

ကျိဉ်း - ၇

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိဝ်ဟာဍုယိုဝ် လိုထုံခွင်ကဵုအိုမေံယါဏ် မ္မာဲအို ထဝ်ဟံင်မဝ်မိုဏ်ဟံင် တုင်ကဵုကဵုစးစးထု ထုံခွင်ကဵု ကိုဝ်ပုင်ဆိုဉ်ဖေံစးဏ်သီး ကါင်ဖါသာ အိုစးအေး။ မာဟာဟံင်မာထိုဉ်ခွဲက် လိက်လဝ်ပျာယိုဝ်ဏ်ဟံင် ကါင်ဖါထိုဝ်စုဂ် လောတ်သာသယ်ဏ်သီး မ္မာဲအိုဟေဝ်၊ စေမိုကဲထင်းဆိုကဵုဖါလောတ်သာသယ် အိုဟုင်ဏ် ပုင်ထင်းဆိုသီးမ္မာဲအိုဟေဝ် ကဵုကဵုပိုင်စးကဲစး ဆိုကိုဝ်ပုင်ဆိုဉ်ဖေံဏ် အိုညိုဟံင်မဝ်မိုဏ်လှ်။

ကျိဉ်း - ၈

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိဝ်ဟာဍုယိုဝ် ဍုဆိုပိုင်ကျိဉ်းပွံင်အိုခင်းထာ် လိုမ္မာဲစးသီး ဍုထုံခွင်ကဵု အိုလင်ထဝ် ဏ်သိုဝ်ဏ် အေးစးထုင် ဍု ဆိုမာထိုဉ် ကဵုကဵုဆာပိုင်ဍုန့ဟုင် ဏ်ဏ်စိုဝ် မာကဵုကဵုစး ထိုခါန့ခွင်ရံသယ်စး ထုံခွင်ကဵုအိုဟုင်ဏ် ကဲ။

ကျိဉ်း - ၉

ဖွံ့မြို့ဟ်ကဵုကဵုဟာသီးမ ဖံးစိုဏ်ကဵုခွဲက် လိုစးခွင်ဖွံင်သယ်၊ ကဵုကဵုတီခွဲက် လိုခါန့ခွင်အိုဝ်သယ်ဏ် မာစးအေး။

ကျင့် - ၁၀

ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟောချေယိုင် အေမာဏဝ်-စးဆ်အင်းတာင် ချေ အ်သီးဝေချးပိုင်ဌါန်၊
ဟင်း အေဟိုင်ချိုင် ချေ ဆ်အ်တာအ်လင်စးသယ်ဏ်သီးမွဲအ်ဟေ့ဝ်၊ အေမာ
ဏဝ်-လင်စးဆ်အင်းတာင် ချေ ဆ်ချိုင်အ်သီး အ်ချေဆ်အ်မးဏ်သီး မွဲအ်ဟေ့ဝ်
ထိုင်-ခွင်-ရုံ-ဖိုင်ဗျေဝ် လ်အ်စူးဖိုင်ဏင်-ခဝ် ဂမိုင်-ဆင်ဏးစးကဲ အ်ဖိုင်ဏ်
တာင်ခွင်-စးပိုင်ကဲစးဟုင်။

ကျင့် - ၁၁

(၁) ဖွံ့မြှောက် စးစုဂ်စးချေဆ်ချိုင်ချေအ်မုဂ်အ်လ်မိုင် ဝေဏ်သိုင် ကိုင်-ဟောချေယိုင်ဏ်
စိုင် ချေအ်မုဂ် ဆ်ချိုင်အ် အ်ဟင်းဏ် မ်စးတုင်-ဆိုင်ထိုင်အ်ဟင်း ကြိဒ်စးအ်
ချေဆ်ကဲထိုင်ကဲ လေံဆိုင်ထိုင်လင်စးဆ်ဟိုင် အ်သယ်၊ လေံဆိုင်လင်ဆ် လ်
ဂမိုင်-အ်မေံယါသယ်ဏ်အ် ခွင်-ရုံ-အိုင်ဏ် ချေထုံ-ခွင်-ကပ်ဏ်စးဟုင်-ဖပ်-ယုဂ်
ပုံဏ်သိုင် ဖှဟ်ဖှဟ်ကွါကွါ သုဂ်ကွယ်လင်လ်ထိုင်ဍုင်စးဏ်ချူ မွဲဟ် ထိုင်-
အ်မးလ်အ်စးလဝ် ဝေဏ်သိုင် ဏဝ်-စးကဲ အ်ပိုင်အ်။

(၂) မာထိုင်စးအ်မုဂ်အ်လိုင်-ခါ ချေခါန်-ဉ္စယ်ထုံ-ခွင်-ကပ်ယိုင်သီး မွဲအ်ဟေ့ဝ်၊
ချေခါန်-ကိုင်ကိုင် ထုံ-ခွင်-ကပ်သီး မွဲအ်ဟေ့ဝ် မာဆ်မာ လ်မွဲစးသီး ဆ်ခါ-
ဏါင်းသာအ် ဆ်လ်မိုင်ယိုင် အေလ်ကဲထိုင် အ်မုဂ်အ်လိုင်-ဍုင်စးဏ်စိုင် က်ယာဲ
မာဆ်မာ လ်မွဲစးသီး ဆ်ခါ-ကေါင်းသာအ်ယိုင်အ်ဟင်းဏ် ဏင်-ဟော သီးမ
ထိုင်-အ်မး အ်စးအေ။ မာထိုင်စးအ်မုဂ်အ်လိုင်- အ်ခါကာလာအ်ထိုင်-ဖိုင်ဏ်
စိုင် ထိုင်-အ်မး ချောဟ်ဏါင်း ကြိဒ်စးဖေလင်လင်စးသယ်ဏ် အ်စးအေ။

ကျိင်း - ၁၂

ဖွံ့မြို့ဟ်ကင်-ဟာသီးမ ကင်ကုဆာ-ဃးဝေ မြို့ဟ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟင်- ဖံင်ဖျေဝ်စးပိုင်၊ ထိုင်ဖေဟ် လီ၊ ဟိုင်ဃုာ် လုံမွဲစးသီး ကါစာ လိက်အိုလေဝ်အိုထိုင်သယ်ဖိုင် လေဝ်နုက်လင် မာယုက်စး လုံစးပွံင်ဖွံင်သယ်ဏ်လုံမိင်၊ ကင်ကုဆာ-ဃးဝေ ဂုဏ်-ကျိင်းဩ၊ ချေ ဆိုမိင်ဖွဟ်သင်းဖွာသယ်အိုဟင်- လဝ်ဟာဟိုင် လဝ်ဆာ့ဆိုသယ်ဏ် လုံမိင် ထုင်- ကေဝ်-စးပိုင် အိုစးအေ။ ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုင်ဟာချေယိုင် ဆိုနုက်လင်မာယုက်ဆို ဆိုပို ဏ်သိုင်သယ် လုံမွဲစးသီး လဝ်ဆာ့လဝ်ဟာဟိုင်ဆိုသယ် ခဝ်ယိုင်ဏ် ဝေသိုင် ထုံခွင်-ကပ်အိုလင်ထဝယ်ဏ်သိုင် ကေဝ်-စးဆိုကိုဝင် ဆိုပိုင်ဆိုဝ်ဖျေဏ် အိုပိုင်အို။

ကျိင်း - ၁၃

- (၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုင်-ဟာချေယိုင် ထံင်-ထိုခါန်-ကွဲဖိုင်ယိုင်ဏ် လေဝ်ထိုင်ကဲစးပိုင်၊ ဟာအိုကဲစးပိုင် ချေ အိုလင်ထေလင်စးပိုင် ဖံင်ဖံင်ဖျေဝ်ဖျေဝ်ဏ် အို။
- (၂) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုင်-ဟာချေယိုင် ကင်လုံဆာ-ဃးဝေထိုခါန်-ယိုင်သီးပါဆေဝ်- လုံ ထိုခါန်-အိုင်ဟေဝ် အိုင်ဟေဝ်ကင်-စိင်းအိုင်ခဝ်ဏ် စာင်းဖာထင်းစးကဲ အေဟိုင်ခဝ် ဟယုံထိုင်အိုထိုင်ကင်လုံဆာ-ဃးဝေ ထိုခါန်-ဖိုင်ကဲ အိုပိုင်အို။

ကျိင်း - ၁၄

- (၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုင်-ဟာချေယိုင် ဝေသိုင်မိုဖံင် ဆိုမာနံ့-မာဏါဆိုသယ်အိုဟင်-ဏ် လေဝ်အိုဃူးသာ လုံခါန်-အိုဟူ။ ဟာသယ်အိုဖိုင်အိုင်အိုဟင်-ဏ်စိုဝ် အင်းကိုင်တုင်-ကေဝ်-စးပိုင် ချေ မာကေဝ်-အင်းဃုာ် တုင်-ကေဝ်-စးပိုင် အို။
- (၂) အိုမုဂ်အိုလိဒ်- လုံစးဆာင့်စး ချေထိုဟိုင်-ခါန်-ဟိုင်- အိုမုဂ်အိုလိဒ်-သယ် ချေ ကုလသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲဩဝေ ဆိုပိုယေါတ် ချေကွံင်-ပွံင်အိုထာ်အိုခံင်သယ်ဏ် ဆင်းဃူးသာအို ဆိုထွဲ။ သယ်လုံဖးခဝ် ကဲထင်းထိုင်တိုယျါ- ဝေဏ်သိုင် စးစုဂ်စး ချေ ဆိုခိုင်အိုမုဂ်အိုလိဒ်-သယ်ဏ်စိုဝ် ဆိုအိုဖိုင်ခေါဟ် ပိုင်ဌါန်- ဟိုင်-သယ်လုံဖးယိုင်ဏ် မာကေဝ်-သုဂ်ကွယ်လင်စးပိုင် အိုစးအေ။

ကျိင်း - ၁၅

- (၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုင်-ဟာချေယိုင် ထိုခါန်-အိုင်ဟေဝ်အိုင်ဟေဝ်လုံစိင်းအိုဖိုင်ဏ် တုင်-ကေဝ်-ကဲစး ဆိုဒ်ဂမ္တိုင်- (ခါန်-ဂမ္တိုင်-)ဏ် အိုပိုင်အို။

(၂) ကင်-ဟာသီးမ ဟံဏင်ကုဆာ-ဃူးဝေလဝ် ကဲထင်းစး ခါန်-ဂမိုင်-ဖေါဟ်ယိုဝ် အင်းလုက်ဟးသး ကေဝ်-ခွိုက်ထိုင် (ဟးသးကေဝ်-ခွိုက်ထိုင်) စေသိုဝ် လိုဝ် စးပွံင်ပွံင်စးသယ်ဏ်သိုဝ်ဏ် စးထုင်. အံစးအေး။ ကင်ကုဆာ-ဃူးဝေ ကဲ ထင်းစးခါန်-ဂမိုင်-ဖေါဟ်အိုဟ်. ပိုင်ဌါန်.ဟင်-အင်းလယ်သာကဲယိုဝ်ဏ်သီး စးထုင်-စး ခေ ဆိုဆင်းဃူးဏ် အံစးအေး။

ကျိန် - ၁၆

(၁) လူးစံင်ထင်းပါင် မူးမူးခွါခွါကိုဝ်-ဟာဃေယိုဝ်ဏ်စိုဝ် မာကေဝ်-လင်စးဆိုအိုဟ်. ခေ ဆိုဒ်ဆး ခါန်-ဂမိုင်-ဖေါဟ် လိုမ္မဲစးသီး ဃေဘာသုဆွဲပွါသာသယ်ဏ်ဟင် ယာလင်ထစးဆိုသယ်ဏ် လိုအံစးပိုင်ကင်-မိင် အိုဃုဂ်ကဲစးပိုင် ခေ ပွံင်ဟူလင်ကေဝ်-စး ထိုင်ဖေါဟ်လီသယ်ဏ် အိုပိုင်အို။ ဃေအိုသီးဝေဃူး သယ်ဝေ အိုဃုဂ်ခါင်စူးဏ်သီး မ္မဲအိုဟေဝ်၊ အိုခိုင်လေဝါတ်သာ စေသိုဝ် ထိုင်မာဝါခါဏ်သီး မ္မဲအိုဟေဝ်၊ ထုဂ်ယူးလင်ဖါအိုခါဏ်သီး မ္မဲအိုဟေဝ် ပိုင်ဌါန်.ဟင်-ကေဝ်-စးပိုင်ယိုဝ် အိုဝေဃိုဟင်မဝ်မိုလှ်။

(၂) တာမုဂ်မူးဃေတာမုဂ်ခွာ ကိုခဝ်ကိုဖာ စေသာအိုသိုဝ် အေကေဝ်-စးဃုဂ်ပါင်မ စးဆာမိက်ကေဝ်-ဝေလှ်။

(၃) ဆိုလို ဆိုထိုင်ဖေါဟ်ထိုင်လီယိုဝ်ဏ် မ္မဲဝေဃူး ဖွဲမ္မိဟ်အိုခိုင်အိုဖူ.သယ်ဝေ အိုခိုင် အိုထာ်အိုခိုင်လဝ်ဏ်ဟင် ဖွဲမ္မိဟ်အိုခိုင်အိုဖူ. ဃေ ထိုခါန်-သယ်လိုဖးဝေ ကိုဝင်ပိုင်ဆိုဝ်ကေဝ်-ဖေထစး အိုသီးသယ်ဏ်စိုဝ် တုင်-ကေဝ်-စးပိုင် အိုလှ်။

ကျိန် - ၁၇

(၁) ဖွဲမ္မိဟ်ကိုဝ်-ဟာဃေယိုဝ် ကင်ကုဆာ-ဃူးဝေ လိုဟာဟင်-လိုဟာဟင်-သီး မ္မဲအိုဟေဝ်၊ စုဂ်ဃူးသာ ဃေ အိုဖွဲဟူဟာသယ်ခဝ်သီး မ္မဲအိုဟေဝ် ပိုင်ကဲကေဝ်-စးဝေ ဒြပ်ခိုသိုဝ်ဆိုဖါဆိုမာယိုဝ် အိုပိုင်အို။

(၂) ကင်ဆာ-ပိုင် ဒြပ်ခိုသိုဝ်သယ်ယိုဝ် စးထုင်-ဆိုမာကေဝ်. အင်းဟူဂ်ကေဝ်-ခွိုက် အိုအေး။

ကျွဲ - ၁၈

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဇုယိုဝ် ဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော်လဝ် ဆံင်မံင်-ဇကဝ်-စးပိုင်၊ ဆိုအိုစး ဆိုအိုမး-ဏှ် ခိုင်ဖါအင်းဏင်ကဲစးပိုင် ချေ သာဗ္ဗျါလင်သာကဲစးပိုင် အို။ ကိုယာ ပိုင်ဌါနိ-ဟှ်-သယ်လိုဖးအိုဖိုင် ဏှ်ကို ဆာ-ဗျေဝေ ဘာသာဆိုဗ္ဗျါသာ လိုမ္မာဲစးသီး ဆိုဏယ်အင်းသယ်ယိုဝ် အင်းလယ်ထင်းထါင်စးကဲ ဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော် ဏှ်သီးမလိုကါဍုာ်၊ လိုဟှ်ဟှ်-သီးမ္မာဲအိုဟှော်၊ စုဂ်ဗျးသာအိုဟှ်အာ-သီးမ္မာဲအို ဟှော် ဏှ်ကိုဆာ-ဗျေဝေ ဘာသာဆိုဗ္ဗျါသာ လိုမ္မာဲစးသီး ဆိုဏယ်အင်းယိုဝ် လို ဂမ္ဗိုင်-သယ်အိုမေယါ သီးမ္မာဲအိုဟှော်၊ လိုစံင်-ဗျးဆေဝ်-ခဝ်သီးမ္မာဲအိုဟှော် မာလေါဟ်သံင်-လေါဟ်ဖျေဝ်ပိုင် ဒွေတ်ဇကဝ်-စးပိုင်၊ ယုက်ဂုဏ်-ထင်းစးပိုင် ချေ မျှင်-ဇကဝ်-စးပိုင် ဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော်ဏှ်သီး ပါဝေဆေဝ်-လှ်။

ကျွဲ - ၁၉

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဇုယိုဝ် ဗျးစိုဝ်ဆံင်မံင်-ဇကဝ်-စးဆို ဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော်ကဲ ချေ ထုဂ်ဖှဟ်ထင်းဇကဝ်-စး ဆိုဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော်ကဲ အိုပိုင်အို။ ကိုယာပိုင်ဌါနိ-ဟှ်- သယ်လိုဖးယိုဝ်ဏှ်စိုဝ် ဆိုဆံင်မံင်-ဗျးစိုဝ်သယ်လိုဖးယိုဝ် ဆိုမာကးမာဟှယ်သယ်ဏှ် လိုအိုဏင်-မိင် ဖံင်ဖံင်ဖျော်ဖျော် ဖံင်-ကိုဝ်ဇကဝ်-စးပိုင် သီးမလိုကါဍုာ် ဆိုပြိုင်အိုထိုဝ်အိုဏှ်သယ် ချေ ဆိုဆံင်မံင်- ဗျးစိုဝ်လင်စးဆိုသယ်လိုဖးယိုဝ် လို ဆိုပြိုင် ‘မေဝ်ခေဝ်ယို’ အိုဝ်ဟှော်အိုဝ်ဟှော်ဏင်-မိင်အိုဖိုင် ခဝ်လိုဆင့် ကွင့်ကွင့် အိုစိုဝ်ဆိုင်လိုအို မာလေါဟ်ပျံဇကဝ်-စးပိုင်၊ အင်းဗျင့်တုင်-ဇကဝ်-စးပိုင် ချေ ဖိုရီ၊ ထုဂ်လျာ-လင်စးပိုင်သယ်ဏှ်သီး ပါဆေဝ်-လှ်။

ကျွဲ - ၂၀

- (၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟာဇုယိုဝ် အိုကုအိုကင်းစး ယျုးယျုးစါစါအိုဟှ်- ဇကဝ်-ကဲစးပိုင် ချေ တာင်ပွင်ထင်းစး အိုဗျိုင်အိုဖှ်အိုဟှ်- ဇကဝ်-စးပိုင်သယ်လိုစံင်-ယိုဝ် ဖံင်-ကိုဝ်ထင်းဇကဝ်-စး ဖံင်ဖံင် ဖျော်ဖျော်ဏှ် အိုပိုင်အို။
- (၂) လို အိုဗျိုင်အိုဖှ် လိုမိင်မိင်အိုဖိုင်အိုဝ် ချေ မိုစးပါထျုးနုက်လင်စးအိုဟှ်-ဏှ် စိုဝ် မာဆင်းမာနင်ဇကဝ်-စး အိုဖွံ့သယ်ဏှ် ဏင်-ဟှ်အေ။

ကျင့် - ၂၀

- (၁) ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟောချေယိုင် လို ကာဏ်ကုဆာ-ဗုဒ္ဓေ ထိုခါနဲ့-ပိုင်ဌါနဲ့-အိုခွဲင်းဖိုင်အိုင် ကို လိုထီးဗျာင်-လဝ်သီးမွဲအိုဟေ့ဝါ၊ လို ရဲ့-တတ်ထင်းကော်-စး ဟိုဟိုင်ခေဝ်ဆုံ ဆာ-သယ်ခဝ်ကို လိုဆင့်သီး မွဲအိုဟေ့ဝါ နက်လင်ပါထွူလင်စး အိုပိုင်အို။
- (၂) ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟောချေယိုင် ချေ မိုစးကဲထင်းစး ကာဏ်ကုဆာ-ဗုဒ္ဓေ ခါနဲ့-ဂမ္ဘိုင်- ဆိုမာဖေဟ်ဆာ- အိုဟိုင်-အိုင်ကို ကော်-စးပိုင်ဌါနဲ့-ဟိုင်-ကို အိုဝေမဝ်မိုလှ်။
- (၃) ပိုင်ဌါနဲ့-ဆိုပိုင်ကျိုင်အိုသံဃ်အာဏာယိုင်ကိုစိုဝ် အိုထာ်မိုစးအို ထင်-ဂမ္ဘိုင် ဖေဟ် သယ်လိုဖးဝေ သုင်သာအိုလင်စးသယ် အိုဖဝ်ခေဟ်ယိုင်ကိုလှ်။ ကိုင်-ဟောချေယိုင် နက်ထွူပါလင်စးဝေကဲဟိုင် ဖေလင့်သာဖွံး ကဲစးပိုင် စးဟိုင်-မဝ်မိုကို အိုဝေဟိုင်ခွဲ ချေသွေဝ်ဖေလင့်ဟူးဖေလင့်စီး သာဖွံး ကိုသီးမွဲအိုဟေ့ဝါ၊ စေကိုသိုင်ဆေဝ်- ချေ သွေဝ်ဖေလင့်လင်သာဖွံး ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်ကိုခဝ်သီး မွဲအိုဟေ့ဝါ အိုခါချေအိုခါ ပွဲမာထင်းစးအို ရဲ့-တတ်ထင်းဆုံတတ်တင်လင်လင် အိုဖိုင်ကို ကိုယာဲသာအိုလင်စးသယ်လိုဖးယိုင် မိုစးထုဂ် ဖွဟ်ထင်းစးလှ်။

ကျင့် - ၂၂

ဖွံ့မြှောက်ကိုင်-ဟောချေယိုင် စေသိုင်ဖွံ့မြှောက်အိုခွဲင်းအိုဖူလှ်ဖူဝေ အိုလွဲဖေဟ်လိုဟောကိုသိုင် မှိုဟ်လိုဒ်-လါအိုကျးအိုဟိုင်- စီးစါစီးသုဲကဲကော်-စးပိုင် အိုသီးမလိုကာ၊ ကာဏ်ကုဆာ-ထိုခါနဲ့-ဗုဒ္ဓေ တာဏ်ပွင်ထင်းသာအို ချေ အိုဝီ-ခါသယ်အိုလင်ထဝယ် ကိုသိုင်ကို ချေဆိုင်ဖေဟ်အိုဟိုင်- ဆိုကြိုဒ်စိုဒ် အေဟိုင်ခွဲ ချေ ခါနဲ့-ကိုင်ကိုင် ကုကံမာကံင်းထင်းစးဆိုသယ်ကိုစိုဝ် ကာဏ်ကုဆာ-ဗုဒ္ဓေ ဂုဏ်-ကျဂ်ဩ ချေ ဆိုသေ့ ဖွယ်သယ်ယိုင် စေသိုင်မိုချောဟ်ယာ-ထင်းထဝ်ထင်းစး ဖံင်ဖံင်ဖေဝ်ဖေဝ်သိုင်အိုဟိုင်- လိုအိုလိုသေ့ ကြိုဒ်မိုစးအို ဆိုထင်းအုဲထင်းဖး မှိုဟ်လိုဒ်-လါ ချေ ဆိုယှိုဆိုလာ ပိုင်ဌါနဲ့-ဟိုင်-သယ်လိုဖးယိုင် အင်းဗျံင်မာကော်-စး အိုပိုင်အို။

ကျွမ်း - ၂၃

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေမာကိုလုံ့.ဆိုမာအိုဟ့ာင်. ကောဝ်-ကဲစးပိုင်၊ လုံ ကာင်ကိုဆာ-ဒူးဒေ သာလင်ဖိုလိဝ်းလင်စး ကိုလုံ့.ဆိုမာအိုဝ်ကျံ ရဲ-တာ်ကောဝ်-စး ပိုင် ဖံင်ဖံင်ဖှေဝ်ဖှေဝ်ကဲ၊ ဆိုမာအိုခိုဝ်-အိုသာ စေသိုဝ်စးခဝ်-စးပွံင်ကျံဟံင် ဒေ စးတိုကောဝ်သာအိုသယ်လုံဖးကျံ ကောဝ်-ကဲစးပိုင် အေဟံင်ဒုဝ် ဒေ ဆိုကဲထင်း ကိုလုံ့.လုံအိုစးသယ်ခဝ်ကျံ ကောဝ်-စးဆိုကိုဝ်ပိုင်ဆိုင်သယ်ယိုဝ် အိုပိုင်အို။

(၂) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေကိုလုံ့.ဆိုမာ အိုထဝ်ဟံင်သာသယ်အိုဟ့ာင်-ကျံ အိုလူ-အိုဃို စေဝ်ယူးစးအို ထဝ်ဟံင်သာသယ်ယိုဝ် ကာင်ဖါရဲ-ကောဝ်-စးဆိုသယ် လုံအိုကောဝ်-မိင် ကောဝ်-စးဒေ အိုပိုင်အိုလုံ။

(၃) ဖွံ့မြို့ဟ်ဆင်-မွဲမာကိုလုံ့.သယ်လုံဖးယိုဝ် အိုကာင်ကိုဆာ-ဒေ အိုကာင်ကိုဆာ-ဒူး ဒေ ထိုင်ဖေဟ်လီသယ်အိုဟ့ာင်-ကျံ ကြိဒ်ဒေဖွံ့မြို့ဟ်ဖေဟ် ဂုဏ်-ကျံ ဩအိုကျးအိုစးကဲယိုဝ် ကဲထိုင်ကဲ အိုလူ-အိုဃိုစးဟ့ာင်-ဒေကြိဒ်အို စေဝ်ယူးသယ်ကျံ ကောဝ်-စးအိုပိုင်အို။ ကြိဒ် အေမိုစးအိုသယ်ဃိုကျံဃို ဆိုကိုဝ်ပါလုံဝိ. ယေဝ်-ထောဝ်-ထွါ မှီဟ်လိဒ်-လါ လုံ အိုဟ့ာင်.ဟ့ာသယ်လုံ စံးခဝ်ကျံသီး ဃိုဂ်ဃိုလင်စး အင်းဃိုင်တုင်-ကောဝ်-စးကဲ အိုပိုင်အို။

(၄) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေကာင်ကိုဆာ-ဒူးဒေ ဆိုထင်းအဲးထင်းဖးအိုဂုဏ်- အိုတာအိုဟ့ာင်. မိုကိုဝ်လင်ထစးယိုဝ် ပွံင်တာင်ထင်းစး ကိုလုံ့.ဖေဟ်ဆာ- သမဂ္ဂသယ်ကျံ ကောဝ်-စးပိုင် အေဟံင်ဒုဝ် ကိုယာဲသမဂ္ဂသယ်ဖိုင်အိုဝ်ကျံ နက်လင်ပါထွဲ.လင်စး အိုပိုင်အို။

ကျွမ်း - ၂၄

ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်-ဟ့ာဒေယိုဝ် ဒေအိုဟ့ာင်-အိုကျံဒ်အိုလင်စးသယ်ကျံစးဟ့ာင်. ယါ-ကါင်းထဝယ်သာအို ကိုလုံ့.ဆိုမာ အိုခါနာ-ခို ဒေ လာလိုင် ကောဝ်-စးပိုင်သယ် ကိုအိုဒေဟံင် အိုခါဒေအိုခါ မာကါင်းလင်ထဝယ်အို ကိုလုံ့.ဆိုမာအိုပွါမူ-ကီသယ် ကိုသီးပါဒိုင်ဒေဟံင်ဒုဝ် အိုပွါကဲကောဝ်-စးပိုင် ဒေ ချင်ခဝ်ကဲစးပိုင်သယ်ကိုဖးယိုဝ် တုင်-ကောဝ်-လင်စး အိုပိုင်အို။

ကျွန်း - ၂၅

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်ဟော့ဒေယိုဝ် ဆိုအင်းဆိုအဝ်၊ ဖါစိင်းကံင်းသိုဝ်၊ ဟိုင်းဃုဒ်၊ ယေဝ်ထေဝ်-ဖေဟ်ထိုလင် အ်ဆင်းအ်ခါဒ်လိဒ်၊ ဒေ ဆိုကြိုဒ်ခးအ် မြို့ဟ်လိဒ်-လာဖိုင် အေဟံင်ဒုဝ် ဒေသုင်းသာဒေဏာဒ်ကိုဆာ၊ ကိုမိင်ကို လုက်ဆိုင် ဝေသိုဝ်မိုအ်ခး ယုးယုးခါခါသိုဝ်အ်ဟင်၊ မြို့ဟ်လိဒ်-လာအ် ထောတ်အ်ဆင့်လိုင် ဃိုချုဂ်ပါင်ယိုဝ် ဧကဝ်-ခးအ်ပိုင်အ်။ အေဟံင်ဒုဝ် ဆိုကဲထင်း ကိုလုံဆိုမာလုံအ်ခးသယ်၊ အ်ဆင်းအ်ခါဒ်လိဒ်၊ အ်ဟိုင်-ယု သယ်၊ ဆိုလုံဆင်းလိုပါင်ခးသယ်၊ မွဲခးဝေမူးမယုံသယ်၊ ယုက်ဒေဟ် ယုက်ထဝ်သယ် လုံမွဲခးသီး ဧကဒ်ကိုဆာ-အ်သာဝေသိုဝ်လုံကဲလိုင်ခးသယ် ယိုဝ်အ်ခေဟ်ကျင်ကို အင်းစူးလင်အင်းထိုင်သာလုံကဲလိုင်ခးသယ် ယိုဝ် အေကဲထင်းခးကိုစ်စိုဝ် အ်ကျးစီးခါစီးသဲကဲအ်ဟင်၊ ဧကဝ်-ခးပိုင်အ်။

(၂) အ်ကျးဖေဟ်သးမောဝ်၊ ဒေ အ်ကျးဖေဟ်ဒိုပြီးသယ်ယိုဝ် ဧကဝ်-ခးဆိုယေဝ်- ထေဝ်-ဖေဟ် ထို၊ ဒေဆိုမာစိုဝ်မာဆိုင်ဒေဟ်ဒေဟ်ဆင်းဆင်းကို အ်။ အ်ဃုဂ်ခါဒ်စူးဝယ် ဝးခးမွဲမွဲသီးမွဲအ်ဟေဝ်၊ လုံအ်ဃုဂ်ဝယ်ခး ဝးခး မွဲမွဲ ဝးသီးမွဲအ်ဟေဝ် ဖေဟ်သးဟယုံကဲဖါထင်းခး လုက်ဆိုင်ယိုဝ်ကို စိုဝ် တုင်-ဧကဝ်-ခး ဒေယေဝ်-ဖေဟ်ထိုမြို့ဟ်လိဒ်-လာအ်ဟင်၊ ဆိုကိုဝင် ပုင်ဆိုဒ်ဖေသယ်ယိုဝ်ကို အ်ပိုင်အ်။

ကျွန်း - ၂၆

(၁) ဖွံ့မြို့ဟ်ကိုဝ်ဟော့ဒေယိုဝ် ဒေပညာ့ဟင်၊ မာလေဟ်ဧကဝ်-ခး အ်ပိုင်အ်။ မာလေဟ်ဧကဝ်-ခးပညာ့ယိုဝ် အ်ယုထုက် ကျင်းအ်ဆင့်ဖိုဟ် ဒေ ပညာ့ အ်ခင်းထာ်လုံဆင့်သယ်ယိုဝ်ကို ဝးမွဲဝေဒုး မာလေဟ်ပှင်ဧကဝ်-ခးကဲ ကိုလုံ။ ကျင်းအ်ဆင့်ဖိုဟ်ပညာ့ယိုဝ် ဝးမွဲဝေ လုံမာလေဟ်လုံဧကဝ်- ဝးမာလေဟ် ဝေကိုသိုဝ်လုံ။ စက်ဆိုမာစူးဆိုမာဒေ ပညာ့အင်းစူးလင် သာမိုင်သယ်လုံဖးယိုဝ် မိုခးမွဲဝေဒုး အ်ဖွံ့သယ် မာလေဟ်ဧကဝ်-ခး ထုဂ်ကိုသိုဝ်ကိုဟင် အ်ဆင့်ထဝ်ပညာ့လိဒ်-သယ်ယိုဝ်ကိုစိုဝ်ဒုဝ် အ်ထာ် မိုခးအ်လင်ခးကို ထင်-ဆိုသေ့ဖှယ်အ်လိဒ်-တူါအ်လင်ခးကဲသယ်ယိုဝ် ကိုလုံ ကိုဟင်ဒုဝ် လုက်ခါလုတ်ဆိုင်ယိုဝ် မိုခးဧကဝ်-ခးကဲ မဝ်မိုလုံ။

(၂) မွှာဝေဋ္ဌး ဝေသိုဝ်ဖွံ့မ္မိတ်ဖေဟ်သယ်ဝေ ခ်သော်ဖွယ်အိုလိဒ်-တူါ ညောဟ် ထဝ်အးထင်းစးပါင် က်သိုဝ် အေဟ်ဒ်ဉှ် ဖွံ့မ္မိတ်ပိုင်ဋ္ဌါနံ.ဟင်. ညေ ခ်ဖံင်ဖွေပ်အိုထာ်အိုခံင်သယ်လ်ဖးယိုဝ် ဝေသိုဝ် ခ်ပါညောဟ် ယုဂ် ယါနံးထင်းထါင်စး အးထင်းလါ-သိုဝ်က် ပုံယောတ်မုံ စးမာလောဟ်လင် ဖှေစးလ်။ ပညာ့လိဒ်-ယိုဝ် ထံင်-အိုလင်စး ထိုခါနံ-လုက်ခိင်လုက်ခါ ယိုဝ်က် စးဆာင်ညေခိုဒ်ဆး လ်မွှာစးသီး စးဆာင်ညေဘာ-သာလိဒ်. အိုခိုင်အိုဖူသယ် အိုဥယ်ဖိုင် ခ်ဏးသော်လောတ်သာသယ်၊ ခ်အာင် တုင်-လောတ်သာသယ် ညေ ခ်မုက်ခိုင် လောတ်သာသယ်ယိုဝ်မုံစးမေင်. ထဝ်ထင်းစးက်ဟ်ဒ်ဉှ် ညေ မုံပါလိုဝ်-လင်ထါင်စး ခ်ယုဂ်;ခါ အိုဟင်. ယိုဝ်က် မုံစးမေင်-ထဝ်ထင်းစး ကုသမဂ္ဂဆိုဒ်ပွဲဝေ ခ်ထွဲ.ကုက်မာ ထင်းစး ခ်သယ်လ်ဖးယိုဝ်က်လ်။

(၃) ညေမုံစးရဲစိုင်ထင်းကော်စး ကာင်လိုဆာ-ဋ္ဌးဝေဖေဟ်လီသယ် ပညာ့ လိဒ်-လာ- ယိုဝ် အိုဟင်-က်ဥု မော်ဖါ-သယ်ယိုဝ်က် မွှာ ကော်စးပိုင် အိုဝ်-ထုက်လ်။

ကျိင် - ၂၇

(၁) ဖွံ့မ္မိတ်ကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ထံင်-မ္မိတ်လိဒ်-လါ-အိုခိုင်အိုဖူသယ်ဝေ ခ်သ့ဗ္ဗိလါ အိုကျးပိုင်ယိုဝ်က် နက်လင်ပါထွဲ.လင်သာ ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ် ကော်-ကဲစးပိုင် ထိုင်-ခိုကော်စး ညေ ရဲသ့ပညာ့အိုဟင်-က် ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ်ကော်-ကဲစးပိုင် အေဟ်ဒ်ဉှ် အင်းကင်ထိုင်-ခိုကော်စး ပညာ့သိပ္ပံဝေ ခ်လော်ထင်း လော်ထဝ် ညေ အိုဝေဋ္ဌးအိုဂုဏ်-အိုတာသယ်က် ဖံင်ဖံင်ဖွေပ်ဖွေပ် ကော်-ကဲစး အိုပိုင်အို။

(၂) ဖွံ့မ္မိတ်ကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ညေကာင်ကိုဆာ-ဋ္ဌးဝေ ခေါဟ်နက်(ဉာဏ်)က်လဝ် တာင်ပွိုင်ထင်းစး ပညာ့သိပ္ပံယိုဝ်ခဝ်က်သီးမွှာအိုဟေ့ဝ်၊ လိက်လဲခဝ်က်သီးမွှာ အိုဟေ့ဝ်၊ ပညာ့ရဲသ့ခဝ်သယ်က်သီးမွှာအိုဟေ့ဝ် ထင်းခါထင်းထါင်စးကဲ ဂုဏ်-ကျပ်ဋ္ဌိ.ညေရုပ်ဝတ္ထုအိုဂုဏ်-အိုတာသယ်လ်ဖးယိုဝ် ကော်-ကဲစးဝေ ညေ ခ်ကိုဝင်ပိုင်ခိုင်ဖှေက် အို။

ကျိင် - ၂၈

ဖွံ့မ္မိတ်ကိုဝ်-ဟာညေယိုဝ် ထုဂ်ဖွတ်သာအိုလင်ထ လိက်လဝ်ပျာဖိုင်ယိုဝ်ပါ ပိုင်ဋ္ဌါနံ.ဟင်-သယ် ညေ ဖံင်ဖွေပ်ကဲစးပိုင်သယ်လ်ဖးယိုဝ် မုံတာင်ညောဟ်ထင်းထါင်စး ကာင်ဝေကဲ မ္မိတ်လိဒ်-လါ-ညေဝ် ညေ ခါနံ-ကိုဝ်ကိုဝ် ထိုင်စုဂ်လောတ်သာ ညေဝ်လုံမိုင်က် ထိုင်-ကော်စး-ကဲ အိုပိုင်အို။

ကျွန်း - ၂၉

(၁) ဖွံ့ဖြိုးမှုကိစ္စ-ဟောပြောပွဲကိုစီမံ နာမည်ကျော်-ဦးစီး နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း-တို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချာ မာတော်မူပါ။ ထင်းစားကဲစေ့ ထင်-မိတ်ဖော်သယ်အင်အား-ပိုင် ယိုင်ကျော်လင့် အံ့ခေါ်ကျင် ကိုယာ ဆိုအင်အား- ယိုင်ကျော်စီမံ မွဲ လင်စး အံ့တာအံ့လှ။

(၂) ဖွံ့ဖြိုးမှုကိစ္စ-ဟောပြောပွဲကိုစီမံ နာမည်ကျော်-ဦးစီး နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း-တို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချာ မာတော်မူပါ။ ထင်းစားကဲစေ့ ထင်-မိတ်ဖော်သယ်အင်အား-ပိုင် ယိုင်ကျော်လင့် အံ့ခေါ်ကျင် ကိုယာ ဆိုအင်အား- ယိုင်ကျော်စီမံ မွဲ လင်စး အံ့တာအံ့လှ။

(၃) ကိုယာပိုင်ပိုင်-ဟောပြောပွဲကိုစီမံ နာမည်ကျော်-ဦးစီး နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း-တို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချာ မာတော်မူပါ။ ထင်းစားကဲစေ့ ထင်-မိတ်ဖော်သယ်အင်အား-ပိုင် ယိုင်ကျော်လင့် အံ့ခေါ်ကျင် ကိုယာ ဆိုအင်အား- ယိုင်ကျော်စီမံ မွဲ လင်စး အံ့တာအံ့လှ။

ကျွန်း - ၃၀

ဦးစီးအဖွဲ့အစည်း-ဟောပြောပွဲကိုစီမံ နာမည်ကျော်-ဦးစီး နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း-တို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချာ မာတော်မူပါ။ ထင်းစားကဲစေ့ ထင်-မိတ်ဖော်သယ်အင်အား-ပိုင် ယိုင်ကျော်လင့် အံ့ခေါ်ကျင် ကိုယာ ဆိုအင်အား- ယိုင်ကျော်စီမံ မွဲ လင်စး အံ့တာအံ့လှ။